Quelle: https://manuscripta.at/?ID=35059
Copyright: Brixen/Bressanone, Priesterseminar/Seminario Maggiore

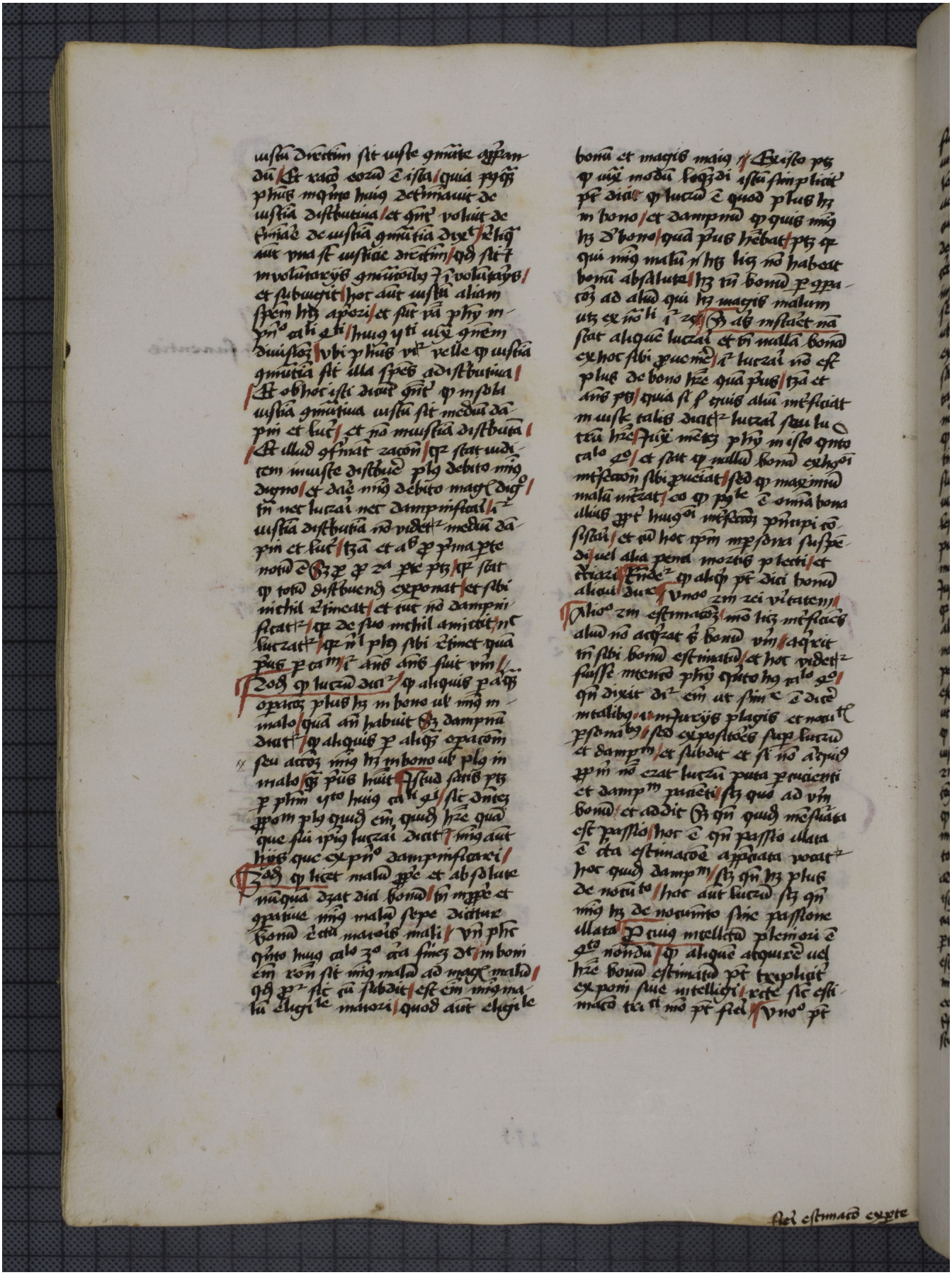

ustia directiua sit iuste gratie appren-
dit. Et ratio eorum est ista. quia philosophus magis huic determinauit de
iustitia distributiua. et quia voluit de
iustitia de iustitia gratuita dicere. et huic
autem propria est iustitie directiua. quod sit
in voluntariis gratuitis. non voluntariis.
et subiungit. hoc autem iustitia aliam
speciem habet a prioribus. et sunt ipsa phy-
sica et politica. huiusmodi uero gratiam
diuisioz. ubi philosophus vult velle quod iustitia
gratuita sit illa species a distributiua.
Et ob hoc isti dicunt quia quod in ipsa
iustitia gratuita iustitia sit medium da-
pni et lucri. et non in iustitia distributiua.
Et illud confirmat ratione. quia stat iudi-
cem iniuste distribuere plus debito huic
digno. et dare huic debito magis dig-
no. nec lucrari nec damnificari. in
iustitia distributiua non videtur medium da-
pni et lucri. tertia et ab hac prima parte
notandum est. quia prima pars. quia stat
quod totum distribuendum exponat. et sibi
nichil retineat. et tunc non damnifi-
catur. quia de suo nichil amittit. nec
lucratur. quia non plus sibi retinet quam
pauperi. et anus anus fuit vnum.
Sed quod lucrum dicitur. quia aliquis pauper
operatur plus in bono ut huic in
malo. quia ante habuit. iste damnum
dicitur. quia aliquis pauper aliquid operatur
seu acquirit huic in bono ut plus in
malo. quia plus habuit. Istud satis patet
per philosophum etiam huic capitulo. sic ante
propositum plus quod cum quod hec quia
que sui ipsius lucrari dicitur. huic aut
huius que est pro damnificari.
Sed quia licet malum proprie et absolute
nunquam dicatur bonum. in proprie et
gratuite huic malum sepe dicitur
bonum certum magis mali. vnde philo-
sophus huiusmodi calo 3o ait finem dicit in bono
cum non sit huic malum ad magis malum.
quod prius sic ei subdit. est enim huic ma-
lum eligibile minori. quod autem eligibile
bonum et magis maius. Ex isto patet
quia uno modo loquendi iustum simpliciter
prout dicit quia lucrum et quod plus habet
in bono. et damnum quia quis huic
habet de bono. quod plus habebat. patet quia
qui huic malum non habet huic non habeat
bonum absolute. habet tunc bonum per opera-
tionem ad aliud qui habet magis malum
utrum ex non habere 1m 2m. Si ab instanti na-
scitur aliquod lucrum. et tunc nullum bonum
ex hoc sibi pueniens. 1m lucrum non est
plus de bono hoc quia plus. tertia et
anus patet. quia si per iniuriam alium mesfiat
in iustitia talis dicitur lucrum seu lu-
cratum hoc. Quinto metaphysicorum in isto quinto
calo 4o. et stat quod nullum bonum ex hoc in-
mesfacto sibi pueniat. sed quod magnum
malum mezat. eo quod patet. et omnia bona
illius quod huic in mesfacto principi non
restituit. et ad hoc tempus mesfactor suspe-
ditur. uel alia pena mortis punitus et
eliminatur. Tunc 2m quod aliquis potest dici bonum
aliquid dicitur. Vnoo zm rei veritatem.
Alioo zm estimationem non huic mesfactus
aliud non acquirat. et bonum vnum. acquirit
tunc sibi bonum estimatum. et hoc videtur
fuisse mentum philosophi quinto hoc primo 4o.
qui dicit dicitur enim ut simpliciter dicitur
metallibus. et mercibus plagis et naut.
personarum. sed expositores super lucrum
et damnum. et subdit et si non aliquid
prius non erat lucrum puta pecuniam
et damnum puniri. sicut quod ad vnum
bonum. et addit Si qui quod mesfactus
est passus. hoc est qui passus illata
est ita estimando appetitum potest
hoc quod damnum. sicut qui habet plus
de nocuito. hoc aut lucrum sicut qui
huic habet de nocumento sine passione
illata. Per quod intellectum plenius est
qui nondum. quia aliquid acquirere uel
hoc bonum estimatum potest tripliciter
exponi sue intelligi. recte sic esti-
mando tertia si non potest fieri. Vnoo potest

fieri estimando exporte